

Sveriges Naturbruksgymnasium AB
kontakt@segrag.se

2020-12-11
Dnr 2019:9815

Beslut

Efter tematisk kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet* vid Sveriges Naturbruksgymnasium AB

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet*. Syftet är att granska kvaliteten i styrningen av det kompensatoriska uppdraget hos enskilda huvudmän.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning har huvudmannen en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov?
2. I vilken utsträckning har huvudmannen vidtagit relevanta och kraftfulla kompensatoriska insatser?

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Granskningen genomförs i 27 enskilda huvudmän, Sveriges Naturbruksgymnasium AB, i Klippans kommun, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen genomförde intervjuer med representanter för Sveriges Naturbruksgymnasium AB den 3 oktober 2020. Intervjuerna genomfördes av utredarna Johan Bohman och Johan Boman. Till grund för beslutet ligger även huvudmannens insända dokumentation.

Beslut:

Bedömningsområde 1 – huvudmannens analys

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att i analysen av studieresultaten väga in hur elevernas olika behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att nå utbildningen mål. I detta ingår att söka förklaringar till studieresultaten utifrån en dokumenterad analys av elevernas egenupplevda behov, behov av särskilt stöd, elevernas skolbakgrund och sociala bakgrundsfaktorer. Sådana sambandsanalyser hjälper huvudmannen att identifiera elever och elevgrupper i behov av kompensatoriska åtgärder.

Bedömningsområde 2a – huvudmannens åtgärder

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen utgår från en välgrundad analys.

Huvudmannen behöver därför ha god kännedom om elevernas behov och hur viktiga delar i utbildningen fungerar och utifrån denna kunskap besluta om vilka kompensatoriska åtgärder som är relevanta.

Bedömningsområde 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör vidare ha sin utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2020-08-09 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen i Lund, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2019:9815) i de handlingar som sänds in.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om ni som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta oss på Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens bedömningar

Huvudmannens analys av Sveriges Naturbruksgymnasium AB kompensatoriska behov

Inom detta bedömningsområde granskar Skolinspektionen i vilken utsträckning huvudmannen har genomfört en välgrundad analys av skolenheternas kompensatoriska behov. En utgångspunkt är att huvudmannens analys av

elevernas studieresultat innehåller relevanta förklaringar och belägg för de skillnader som finns. Förklaringarna ska relatera till sådana faktorer som huvudmannen själv kan påverka. Med detta menas att analysen relaterar till hur utbildningen genomförs och till de förutsättningar som rektor och lärare fått av huvudmannen. Skolinspektionen granskar även om huvudmannen i sin analys vägt in aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som visat sig vara effektiva i ett kompensatoriskt arbete.

Bedömning av område 1 – huvudmannens analys

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning har en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov. Granskningen visar att huvudmannens analys av skillnader i studieresultaten är begränsad, exempelvis synliggörs inte skillnader mellan kön och mellan programmets olika inriktningar. Huvudmannens analys leder också till få förklaringar som relaterar till faktorer som huvudmannen själv kan påverka. Granskningen visar att huvudmannen har information om elevernas behov och förutsättningar men att denna kunskap i begränsad omfattning används för att analysera hur dessa påverkar studieresultaten och elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Granskningen visar vidare att huvudmannens analys omfattar vissa aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som har särskild betydelse för att kunna arbeta kompensatoriskt. Granskningen visar att huvudmannens förklaringar till studieresultaten relaterar till hur utbildningen genomförs men kopplar inte ihop förklaringarna med de förutsättningar som lärarna får från rektor och som rektor från huvudmannen.

Huvudmannens analys och förklaringar till variationer i studieresultaten.

Granskningen visar att huvudmannens analys av skillnader i studieresultaten är begränsad, exempelvis synliggörs inte skillnader mellan kön och mellan programmets olika inriktningar. Huvudmannens analys leder också till få förklaringar som relaterar till faktorer som huvudmannen själv kan påverka. Rektor gör den huvudsakliga analysen, främst genom att titta på andel elever som tar gymnasieexamen graden av examen men också på andel godkända betyg i kurserna svenska, engelska, matematik och biologi. I intervju framkommer att huvudmannen inte analyserar variationer i meritvärden från årskurs 9. Rektor menar att variationerna kan vara svåra att frikoppla från individ och grupp då urvalet är förhållandevis litet. I analysen av skolans studieresultat görs ingen jämförelse med rikssnitt, andra liknande skolenheter, mellan kvinnor och män, med resultat på nationella prov eller mellan programmets olika inriktningar. Däremot har rektor noterat att eleverna på inriktning Hund blir godkända i kursen naturbruk i lägre omfattning än elever på övriga inriktningar. Då rektor och huvudman anser att detta är en av de viktigare kurserna, har man undersökt detta och kommit fram till att eleverna har valt inriktning hund och inte förstått att kursen också innebär att man ska vara ute i exempelvis ladugården. Läsåret 2018/2019 i kursen Svenska 1 fick 23 elever av 40 högre betyg i kursen

svenska 1 än resultaten på nationella provet utvisade. En avvikelse som rektor i intervjun inte kan ge någon förklaring till.

Rektor har bland annat noterat att få elever har klarat kurserna matematik 1 och biologi 1. Undervisande lärare gör sin egen analys och dessa sammanställer rektor och presenterar tillsammans med övriga analysresultat för huvudmannen. Huvudmannen gör ingen egen analys, men i möten är huvudmannen delaktig i samtal kring analysens resultat och i vilken utsträckning eleverna nått måluppfyllelse, varit frånvarande samt vid avslutade studier är anställningsbara.

Som förklaringar till studieresultaten anger rektor att vissa elever tidigt i utbildningen får svårigheter i de gymnasiegemensamma ämnena samt att vissa elever har en hög frånvaro. När huvudmannen tittat närmare på detta har de sett att det rör sig om elever i framförallt år 3 som börjar arbeta på sina praktikplatser. I Verksamhetsberättelse för läsåret 2019/2020 konstaterar rektor att de elever som fått F i enskilda kurser i högre utsträckning har fått det i högskoleförberedande individuella val, exempelvis i kursen matematik 2a eller kursen svenska 2. Förklaringen till detta hittar rektor i att eleverna söker kurserna men inte avslutar dem, då de inte är beredda på vad kurserna omfattar och att de därför hoppar av i hög utsträckning. Förklaringar till att få elever klarade kursen biologi 1 förklarar rektorn med brister i undervisningens upplägg. Detta ledde enligt rektorn till samtal med läraren som förändrade sitt upplägg och till att kursen flyttades från år 1 till år 2.

Huvudmannens analys av elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar att huvudmannen har information om elevernas behov och förutsättningar men att denna kunskap i begränsad omfattning används för att analysera hur dessa påverkar studieresultaten och elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Initialt tittar huvudmannen på sökbilden och senare presenterar rektor för huvudmannen det samlade elevunderlaget. Fortlöpande under läsåret är huvudmannens fokus därefter främst på frånvaro. Vid uppstart genomförs incheckningssamtal med alla nya elever och deras vårdnadshavare. Där diskuteras behov av extra anpassningar och särskilt stöd, eventuell problematik med frånvaro samt tidigare kontakter med elevhälsa. Även underlag från avlämnande skola används. Härigenom uppmärksammas också elever med diagnoser eller neuropsykiatriska funktionshinder. Detta redovisas för samtliga lärare och elevhälsoteamet för planering utifrån identifierade behov. I intervju anger huvudmannen till exempel att lärare konstaterat att eleverna inte alltid har tillräckliga förkunskaper. Utifrån den information som skolan inhämtar om blivande elever, sammanställer och delger rektor detta till samtliga undervisande lärare, så kan lärarna redan innan eleven börjar planera för eventuella extra anpassningar. De extra anpassningarna som undervisande lärare hanterar i sina klassrum diskuteras fortlöpande under inriktningsmöten. När extra anpassningar inte anses tillräckliga kopplas stödstrukturerna in i form av kartläggningar med stöd av elevhälsoteamet.

Skolsköterskan begär in journaler från grundskolan och genomför hälsosamtal med alla elever i år 1. Resultatet av dessa samtal sammanställs och presenteras för elevhälsoteamet och ligger till grund för elevhälsans planerade aktiviteter för året. Elever kan på mentortid dryfta behov både individuellt och som grupp. På skolan anordnas även samtalskvällar, där elever och föräldrar kan träffa de undervisande lärarna. En systematisk dokumentation av det som framkommer vid samtalen görs inte.

Några elever med invandrarbakgrund finns inte på skolan, däremot elever som inte har en traditionell lantbrukarbakgrund. Här konstaterar rektor att detta är en utmaning som ställer nya krav skolan och en utbildning som av tradition bygger på att eleverna kommer in med stora förkunskaper. Rektor gör inte några jämförelser mellan elevers måluppfyllelse och socioekonomisk bakgrund, eller kön. Däremot menar rektor att det finns en koppling till elevers mående och frånvaro som påverkar måluppfyllelsen negativt.

Exempel på hur erfarenheter från tidigare år tillvaratas är yrkeslärares erfarenheter om att elever har svårigheter att läsa och förstå texterna i praktiska ämnen. En elevenkät för avgångsklasserna används och rektor meddelar att den ska omarbetas till ett bättre och mer användbart underlag. Rektor har även för avsikt att skapa en fokusgrupp av utvalda elever, bland annat vad gäller studiero. Allt i syfte att ta reda på mer och få bättre underlag för analys.

Aspekter i analysen av särskild betydelse för att kunna arbeta kompensatoriskt

Granskningen visar att huvudmannens analys omfattar vissa aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som har särskild betydelse för att kunna arbeta kompensatoriskt. Den ovan inhämtade kunskapen om elevernas behov och förutsättningar används för att tidigt sätta in åtgärder i form av extra anpassningar och vid behov upprättas åtgärdsprogram. Av skolans elever har 2 procent åtgärdsprogram (3 elever av 130). Rektors förklaring till det låga antalet åtgärdsprogram är att arbetet med extra anpassningar fungerar.

Enligt rektor är alla lärare utom en behörig. Utifrån läsårsutvärderingen 2018/2019 framkom att lärarnas kunskaper kring digitala verktyg var dålig och studiedagar anordnades för att öka kompetensen och arbetet med en digital plattform initierades. Rektor har utsett en förstelärare med uppdraget att utveckla och handleda arbetet med lärplattformen, både gällande rent handhavande men särskilt när det gäller arbetet med matriser och dess utformning. Målet är att underlätta arbetet med att identifiera frånvaro samt att alla arbetar likartat, så att det blir tydligt för eleverna och att de förstår matrisernas betydelse för den egna kunskapsutvecklingen.

Undervisningstiden är den samma oavsett programinriktning och det är rektor som tillsammans med utbildningsledaren fördelar den utifrån dialog med undervisande lärare. Resultatanalys och lärarnas egna analyser visar att undervisningstiden är

adekvat i de flesta fall. Om det då framkommer ett behov av mer tid i någon kurs, så utökas denna.

Huvudmannen har varit delaktig i frågan om ett nytt sätt att lösa tillgången på studie- och yrkesvägledning. Tidigare togs studie- och yrkesvägledning in på timmar vid uttalade behov. Numera har skolan avtal med en digital tjänst som eleverna kan söka fritt när de själva upplever att de behöver. Eleverna har upplevt detta som bra och de upplever en bättre tillgänglighet.

Förklaringarna som relaterar till utbildningens genomförande och förutsättningar

Granskningen visar att huvudmannens förklaringar till studieresultaten relaterar till hur utbildningen genomförs och i viss mån även till de förutsättningar som lärarna får från rektor och rektorn från huvudmannen. Av intervjuerna med huvudman och rektor framkommer uppfattningen att rektor och lärare har och får de förutsättningar de behöver. Bland annat menar de att lärarna har rikliga tillfällen att träffas och dela information och kunskap om olika elevers behov och förutsättningar samt att klasserna är små (16 elever) vilket underlättar för lärarna att göra extra anpassningar för varje individuell elev inom ramen för den ordinarie undervisningen. Genom att ta del av resultat och genom verksamhetsbesök skapar sig rektor och huvudman en bild av verksamheten på skolan. Rektor uppger att medarbetarsamtalen till stor del fokuserar på reflektion över undervisningskvalitet. Återkopplingsamtal som rektor har med medarbetarna utgår från skolans prioriterade utvecklingsområden.

Framgångsfaktorer i utbildningens upplägg och organisation har rektor identifierat som att man har flera praktiska kurser redan i år 1 och att man får positiv återkoppling från APL-värdarna om elevernas kunskaper samt att många elever vill läsa högskoleförberedande program. Rektor upplever att flera elever med diagnoser fungerar väl i skolans mer praktiska miljö jämfört med grundskolan. Huvudmannen framhåller att rektor gjort ett bra arbete med att hos kollegiet förankra tanken om att studiero i klassrummet är en del av läraruppgiften och inte upp till eleven ensam. Vidare framhåller huvudmannen att lärare också i teoretiska ämnen besöker eleven under dennes arbetsplatsförlagda lärande, vilket ses som en framgångsfaktor. Huvudmannen menar att det stärker relationen mellan lärare och elev och att eleven ges en möjlighet att i annan miljö än klassrummet visa teoretiska förmågor och kunskaper.

Som identifierade utvecklingsområden ser rektor ett utvecklande av extra anpassningar, och att detta, förutom att styras mot de elever som har de allra största behoven, också handlar om dem som presterar bättre. Ett annat område att utveckla enligt rektorn är lämpliga och ändamålsenliga bedömningssituationer som passar elevernas alla förmågor. Detta utifrån en frustration hos lärarna att de hade ett traditionellt upplägg med prov och inlämningsuppgifter som inte fungerade. Ett annat utvecklingsområde utifrån att elever uttryckt svårigheter att motivera sig i ämnen de tycker ligger långt från programmets karaktär är infärgning.

Identifierat utvecklingsområde

Granskningen visar att huvudmannen inte har en välutvecklad analys som tydligt förklarar hur elevernas olika behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen.

- Huvudmannen behöver därför utveckla arbetet med att i analysen av studieresultaten väga in hur elevernas olika behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att nå utbildnings mål. I detta ingår att söka förklaringar till studieresultaten utifrån en dokumenterad analys av elevernas egenupplevda behov, behov av särskilt stöd, elevernas skolbakgrund och sociala bakgrundsfaktorer. Sådana sambandsanalyser hjälper huvudmannen att identifiera elever och elevgrupper i behov av kompensatoriska åtgärder.

Huvudmannens kompensatoriska insatser

Inom detta bedömningsområde granskas först (2a) i vilken utsträckning huvudmannen, genomför relevanta och kraftfulla kompensatoriska åtgärder. Huvudmannen ska tydligt kunna motivera sin resurstilldelning och den kompensatoriska styrningen ska utgå från en analys av behoven. Vidare ska huvudmannen se till att skolenheterna har resurser för att vidta de kompensatoriska åtgärder som behövs för att eleverna ska ha möjlighet att nå utbildningens mål.

Vidare granskas (2b) i vilken utsträckning huvudmannen tydligt visar på vilket sätt de kompensatoriska åtgärderna förväntas bidra till att eleverna når utbildningens mål och att huvudmannen löpande följer upp att de kompensatoriska åtgärderna leder till faktiska förbättringar.

Bedömning av område 2a – huvudmannens åtgärder

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning har vidtagit kompensatoriska åtgärder utifrån vad analysen visar. Granskningen visar att huvudmannen inte tydligt kan motivera hur tilldelningen av resurser påverkats av studieresultaten och elevernas behov. Granskningen visar att även om huvudmannen genomför vissa åtgärder som har förutsättningar att ge kompensatoriskt stöd, så utgår dessa från en svagt genomförd analys.

Huvudmannens motivering till tilldelning av resurser

Granskningen visar att huvudmannen inte tydligt kan motivera hur tilldelningen av resurser påverkats av studieresultaten och elevernas behov. Huvudman och rektor säger att budget och tilldelning av resurser helt baseras på ersättning från elevernas hemkommuner, vanligtvis utifrån riksprislistan, men att de i övrigt inte känner till på vilket sätt kommunernas tilldelning bygger på elevernas behov och förutsättningar. Rektor får tillgång till hela den samlade skolpengen och har huvudmannens mandat att besluta om budget tillsammans med driftschefen. Först och främst prioriteras och om budgeten medger driftsinvesteringar så blir det nästa steg.

Rektor uppger att det inte sker någon särskild tilldelning av ekonomiska medel utifrån elevernas behov och förutsättningar, utan att det främst handlar om att skapa goda förutsättningar för alla elever inom ramen för den reguljära undervisningen. Rektor exemplifierar detta med skolans små klasser som av resursskäl hade kunnat slås ihop. Att istället behålla dem små menar rektor innebär större möjligheter för lärarna att möta varje elev och anpassa undervisningen. Exempel på hur resursfördelning ändå har skett utifrån identifierade behov är utökad tid för kurser i svenska och matematik samt lärarstöd under läxhjälp. Fördelningen i tid av elevhälsa baseras på professionens egen bild av vad uppdraget kräver. Exempelvis ansåg skolsköterskan att tiden för att sitta i möten med övriga elevhälsan tog tid från att träffa eleverna och då utökades tjänstgöringsgraden.

Rektor säger i intervju att det som gynnar vissa elever också gynnar alla och att det inte görs några skillnader i resurstilldelning. Därav en kompetensutvecklingsinsats om extra anpassningar för all personal. Lektionssalarna är likadana och med samma tekniska förutsättningar. När det gäller läromedel så införskaffar huvudmannen dessa, utifrån att lärarna uttrycker önskemål utifrån relevant förankrade behov. Alla elever har en dator och även tillgång till inläsningstjänst.

Huvudmannens kompensatoriska åtgärder

Granskningen visar att även om huvudmannen genomför vissa åtgärder som har förutsättningar att ge kompensatoriskt stöd, så utgår dessa från en svagt genomförd analys. Exempel på generella kompensatoriska insatser är varierad undervisning, varierade bedömningsformer och att stärka överblicken av elevens individuella studiesituation. Undervisningstiden i kurserna matematik 1a och svenska 1 är utökad. Vidare erbjuds organiserad läxhjälp utanför ordinarie schema för alla elever som vill delta för att få hjälp och stöd eller komma ifatt med någon uppgift under pågående kurser samt schemalagda upphämningspass för den som inte hunnit klart under lektion eller genomför provning. För ökad tillgänglighet till studie- och yrkesvägledning har alla elever fri tillgång genom en digital plattform.

Rektor exemplifierar riktade insatser med att läxhjälp numera anordnas också för de elever som vanligtvis befinner sig i andra utbildningslokaler än i skolbyggnaden

samt att gentemot de elever som söker inriktning Hund ska tydligare informeras kring kursen Naturbruk. I intervju med huvudmannen framkommer att ofta riktas det arbetsplatsförlagda lärandet för elever, så att dessa blir utmanade genom att medvetet matchas mot en praktikplats där deras förmågor och kunnande behöver utvecklas. De extra anpassningarna är enligt rektor identifierade utifrån elevers läs- och skrivsvårigheter, talängslan och dåliga förkunskaper.

Identifierat utvecklingsområde

Granskningen visar att huvudmannens kompensatoriska åtgärder inte är tydligt förankrade i en välgrundad analys av elevernas behov. Huvudmannen kan därför inte veta om åtgärderna är relevanta och tillräckligt träffsäkra för att kompensera för elever som har sämre förutsättningar. Även om huvudmannen ger exempel på hur de arbetar för att eleverna ska ges möjlighet att nå utbildningens mål är flertalet åtgärder riktade mot alla skolans elever och det finns en risk att dessa åtgärder inte är tillräckligt träffsäkra för att ge ett relevant kompensatoriskt stöd.

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen utgår från en välgrundad analys. Huvudmannen behöver därför ha god kännedom om elevernas behov och hur viktiga delar i utbildningen fungerar och utifrån denna kunskap besluta om vilka kompensatoriska åtgärder som är relevanta.

Bedömning av område 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning följer upp åtgärder för att se vilken effekt de har i huvudmannens kompensatoriska styrning. Granskningen visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål de vill uppnå med sin kompensatoriska styrning. De kompensatoriska insatserna inryms i generella åtgärder som övergripande förväntas bidra till att eleverna når de nationella målen för sina valda utbildningar. Granskningen visar att huvudmannen inte specifikt följer upp de åtgärder som är tänkta att bidra till att elever med sämre förutsättningar når utbildningsmålen för att försäkra sig om att de är relevanta och tillräckliga

Huvudmannens förväntningar på de kompensatoriska åtgärderna

Granskningen visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål de vill uppnå med sin kompensatoriska styrning. De kompensatoriska insatserna inryms i generella åtgärder som övergripande förväntas bidra till att eleverna når de

nationella målen för sina valda utbildningar. Huvudmannens och rektors förväntningar är att fler elever ska lämna skolan med godkända betyg och att eleverna ska känna att de har fått en utbildning som ger anställningsbarhet också i en annan bransch än den traditionella gröna näringen. Ett exempel på hur huvudmannen vill möjliggöra detta är elevernas fria tillgång till studie- och yrkesvägledning där de själva kan bestämma sitt behov. Både huvudman och rektor poängterar att de med utbildningarna vill utmana och utveckla eleverna i att inte bara göra det som de är bra på. Huvudmannens förväntningar på vad de kompensatoriska insatserna ska leda till, presenterar rektor för lärarna i augusti utifrån sin analys och de därav prioriterade målen. I intervjun säger rektor lärarna instämmer i den bild rektor ger, utifrån sina egna analyser.

Huvudmannens uppföljning av de kompensatoriska åtgärderna

Granskningen visar att huvudmannen inte specifikt följer upp de åtgärder som är tänkta att bidra till att elever med sämre förutsättningar når utbildningsmålen för att försäkra sig om att de är relevanta och tillräckliga. I intervju menar rektor att det förutom vid avstämningsmöten under året är främst i juni som det framgår huruvida de kompensatoriska åtgärderna gett förväntat resultat. För att ta reda på om valda utvecklingsområden var de rätta, ämnar rektor dels titta på elevernas resultat, dels låta lärarna i återkopplingssamtal beskriva hur de upplever arbetet med extra anpassningar. Rektor säger att det i nuläget inte finns någon arbetsmodell för detta och att mycket kommer handla om upplevda effekter. Huvudmannen gör ingen separat uppföljning av de kompensatoriska åtgärderna eller därtill tilldelade resurser utan förlitar sig på rektors och arbetslagens analyser.

Identifierat utvecklingsområde

Granskningen visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. I granskningen framkommer att huvudmannen endast formulerat allmänna mål som de vill uppnå, med åtgärder som gäller hela skolan. Det framgår också att huvudmannen inte har några utarbetade former för en regelbunden uppföljning av de åtgärder som syftar till att kompensera för elever med sämre förutsättningar.

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör vidare ha sin utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Beslutsfattare

Signerat av: Inger Börjesson

X Johan Bohman

Föredragande

Signerat av: Johan Bohman

I handläggningen av ärendet har även utredare Johan Boman deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektion/huvudmans-styrning-av-det-kompensatoriska-uppdraget-pa-gymnasiet>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Sveriges Naturbruksgymnasium AB driver sedan år 2014 Segragymnasiet, belägen i Klippans kommun som erbjuder tre inriktningar inom naturbruksprogrammet samt introduktionsprogram. Rektor på skolan, som tillträdde tjänsten inför läsåret 2019/2020, är också skolchef. Skolan är belägen på landsbygden och erbjuder internat. Vid granskningen utgörs elevunderlaget av 130 elever som kommer från olika kommuner i södra Sverige, cirka 70 procent av eleverna är kvinnor. Våren 2019 var den genomsnittliga betygspoängen 14,7 och andel elever som nådde examen var 93 procent.

Bilaga 2: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 § andra stycket

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 8 §

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

4 kap. 6 §

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

4 kap. 7 §

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Förarbeten

Prop. 2009/10:165, s. 203, 221 f och 302-307

Prop. 2013/14: 148, s. 19 f

Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att i analysen av studieresultaten väga in hur elevernas olika behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att nå utbildningen mål. I detta ingår att söka förklaringar till studieresultaten utifrån en dokumenterad analys av elevernas egenupplevda behov, behov av särskilt stöd, elevernas skolbakgrund och sociala bakgrundsfaktorer. Sådana sambandsanalyser hjälper huvudmannen att identifiera elever och elevgrupper i behov av kompensatoriska åtgärder.
- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen utgår från en välgrundad analys. Huvudmannen behöver därför ha god kännedom om elevernas behov och hur viktiga delar i utbildningen fungerar och utifrån denna kunskap besluta om vilka kompensatoriska åtgärder som är relevanta.
- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör vidare ha sin utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: